

THÁI THUỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 145

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 20/12/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Qua hai mươi ngày nữa là năm 2000 rồi, một năm may mắn sắp đến, khắp nơi trên thế giới đều tổ chức hoạt động chúc mừng long trọng. Lúc đó chúng ta cũng tổ chức một buổi tối liên hoan ấm áp, hơn nữa sẽ mời chín tôn giáo lớn của Singapore cùng đến tham dự. Chúng ta không chỉ mời họ đến tham dự, mà còn mời họ làm nhân vật chính của đại hội, chúng ta thì ở bên cạnh hỗ trợ.

Thế nhưng mọi người đều biết, mấy năm gần đây trên toàn thế giới xảy ra tai nạn dồn dập, hơn nữa lần sau nghiêm trọng hơn lần trước, ai nấy đều bồn chồn lo lắng. Có một số người cho rằng tai nạn này không thể tránh khỏi, thế nhưng cũng có người nói tai nạn này có thể hoá giải. Cho nên có người đến hỏi tôi: Chúng ta làm sao đối diện với sự khởi đầu của thế kỷ 21 này? Chúng tôi tổng hợp Phật pháp lại, hết thấy các tôn giáo và những bậc thánh hiền xưa nay trong và ngoài nước, các ngài nói về khởi nguồn của sanh mạng trong vũ trụ. Trong Phật pháp nói về tâm tánh, thập pháp giới y chánh trang nghiêm, đây là nói đến hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới là duy tâm sở hiện, duy thức sở biến. Ấn Độ giáo thời cổ có lịch sử thời gian lâu hơn so với Phật giáo. Bà-la-môn giáo ở Ấn Độ ít nhất có lịch sử hơn 8.000 năm. Họ nói khởi nguồn của vũ trụ là “phạm”, là “ngã”, “ngã” này của họ không phải là tiểu ngã, mà là ngã trong “thường lạc ngã tịnh” mà Phật pháp nói đến, là chân ngã. Thông thường những tôn giáo khác nói thế giới này là do thượng đế tạo ra, sanh mạng cũng là do thượng đế tạo ra, thần tạo ra; cũng có tôn giáo xem thượng đế là trí tuệ, Phật pháp Đại thừa gọi là pháp thân, đều là nói từ trên bản thể.

Có được nhận thức này chính là đại thánh đại hiền, bạn làm thế nào để nhận thức? Bạn làm thế nào để biết được? Trong Phật pháp cần thông qua tu học của giới định tuệ, từ trong thiền định sâu mà khai trí tuệ, đây là tam tuệ của Bồ-tát, từ tam tuệ mà có nhận thức, hơn nữa là khẳng định, đây chính là hiểu rõ triệt để chân tướng của vũ trụ nhân sinh. Phạm vi của nó bao lớn? Nhà Phật nói thập pháp giới, nói bách giới thiên như, thật sự là “lớn mà không có ngoài, nhỏ mà không có

trong”. Bậc đại thánh thể xuất thế gian không có ai không hạ thủ công phu từ đây, rồi sau đó thân chứng cảnh giới này, khẳng định điều mà người hiện nay gọi là năng lực siêu đặc biệt, đích thực là tồn tại. Đây là điều mà phía trên có nói về tâm tánh, phạm ngã, thượng đế, pháp thân, thân, thật sự tồn tại, vĩnh viễn tồn tại, đây là có thể hiện, có thể sanh, có thể biến. Hơn nữa, theo kinh nghiệm của chúng ta, thế giới này có thể chia thành hai phần, phần thứ nhất là hiện tượng tinh thần, phần thứ hai là hiện tượng vật chất, đây là cái được hiện, cái được sanh, cái được biến; cái được hiện ra, sanh ra, biến ra là vô lượng vô biên. Thế nhưng các bạn phải biết cái có thể sanh, có thể biến thì chỉ là một, do đây có thể biết, hết thấy chúng sanh trong tận hư không khắp pháp giới là cùng chung một thể sanh mạng. Chúng ta thường nghe thấy lãnh đạo quốc gia nói với toàn dân trong nước là “đồng bào cả nước”. Từ sự nhận thức này của bậc đại thánh thì đó là hết thấy đồng bào trong hư không pháp giới, phạm vi này thì lớn, là cùng sanh ra từ một gốc, cùng chung một thể sanh mạng, chúng ta phải từ chỗ này mà nhận thức. Sau khi nhận thức rồi, quay đầu lại nhìn hết thấy chúng sanh, có người nhận thức rõ ràng, có người mê hoặc điên đảo, hoàn toàn không hiểu biết. Người nhận thức rõ ràng, trong Phật pháp được gọi là Phật, gọi là Bồ-tát; người mê hoặc không nhận thức thì gọi là phàm phu. Trong tôn giáo, người nhận thức rõ ràng được gọi là thần, gọi là tiên tri, gọi là thiên sứ; người không nhận thức thì gọi là người phàm.

Những vị đại thánh đại hiền này dạy chúng ta nhận thức chân tướng sự thật. Phương pháp là dạy chúng ta chuyển biến, chuyển ác thành thiện, chuyển mê thành ngộ, chuyển phàm thành thánh, đây là tổng cương lĩnh trong phương pháp giáo huấn. Chúng ta cũng đang học tập, thế nhưng chuyển thế nào cũng không chuyển trở lại được, cũng từng nghe nói trồng nhân thiện được quả thiện, cho nên cũng học làm việc tốt, việc tốt cũng làm không ít, thế nhưng nghiệp báo vẫn chưa chuyển được. Đây là nguyên nhân gì? Thật ra giống như truyện tiên sinh Du Tịnh Ý gặp Táo thần trong phần phụ đính phía sau của Liễu Phàm Tứ Huấn, đọc câu chuyện này thì mọi người sẽ hiểu ra. Tiên sinh Du Tịnh Ý bản cùng khôn khéo, gặp phải đại nạn, đại bất hạnh, ông cũng hằng ngày hành thiện, là người đọc sách rõ lý, vì sao không chuyển được nghiệp? Do oán trời trách người, làm nhiều việc tốt như vậy nhưng không có quả báo tốt. Táo thần liền điểm hoá cho ông: “Việc thiện mà ông làm hoàn toàn là bề ngoài, khẩu thiện, thân thiện nhưng ý của ông không thiện, tâm không thiện, cho nên ông không chuyển lại được.” Lời Táo thần khai thị cho ông rất đáng để chúng ta nghiêm túc nghiên cứu, đọc tụng, kiểm điểm bản thân chúng ta.

Thế nên, đại đức xưa dạy người tu hành là dạy tu từ căn bản, vậy căn bản là gì? Căn bản là tâm, chỉ căn tâm của bạn thiện, ý niệm của bạn thiện thì không có nghiệp báo nào mà không chuyển được, không có tai nạn nào mà không hoá giải được. Giống như một cái cây, tâm là rễ, ý niệm là gốc, thân là cành, khẩu là lá, bạn tu hành trên cành lá, còn gốc rễ của bạn đã thối nát, vẫn không cứu được; khi gốc rễ cứu được rồi thì cành lá dễ thôi, cành lá sẽ không khó. Cho nên chúng ta thấy rất nhiều việc ở bề ngoài thì tích đức hành thiện nhưng không chuyển được nghiệp lực, cuối cùng oán trời trách người, nói Phật Bồ-tát không linh, nói thần không linh, có lỗi với các ngài, hoàn toàn giống như Du Tịnh Ý. Thế nên, chuyển thì phải chuyển từ trong tâm, phải chuyển từ trong ý niệm, chuyển thành thuần thiện. Đại sư Lục tổ Huệ Năng bên Thiền tông nói rất hay: “Nếu người chân tu đạo, không thấy lỗi thế gian.” Đây là từ tâm, chuyển đổi trở lại từ trong ý niệm, chỉ thấy lỗi của mình, không thấy lỗi người khác, cho nên các ngài có thể chuyển mê thành ngộ, chuyển phàm thành thánh, đạo lý ở chỗ này. Chúng ta ngày nay khẩu cũng thiện, thân cũng thiện, nhưng lại thường thấy người khác đều là bất thiện; người bất thiện kia có quả báo tốt, còn mình hằng ngày tích đức tu thiện mà không được quả báo tốt, trong tâm bất bình, cho nên bạn phải biết, thân và khẩu của bạn tuy thiện nhưng gốc rễ của bạn hỏng mất rồi. Từ gốc rễ làm một cuộc chuyển biến lớn là từ trong tâm, nhớ hết thấy việc thiện của người và vật, đừng nhớ việc xấu của người khác, người khác không có việc xấu, xấu là tại gốc rễ của chính chúng ta. Chúng ta nhìn thấy việc xấu của người khác thì biết được gốc rễ của chúng ta đã hỏng rồi. Vì sao Phật nhìn hết thấy chúng sanh đều là Phật? Bồ-tát nhìn hết thấy chúng sanh đều là Bồ-tát? Bởi gốc rễ của các ngài tốt, gốc không bị bệnh.

Mục đích của tu học, chúng tôi tổng quy kết lại thành hai chữ vô cùng hiện thực là “hoà bình”. Hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới đều có thể chung sống hoà thuận, đối đãi bình đẳng, không phân biệt chủng tộc, không phân biệt tôn giáo tín ngưỡng, không phân biệt quốc thổ. Vô lượng vô biên cõi nước của chư Phật khắp mười phương, thế giới của chúng thần, chúng ta xem thấy trong kinh Đại Phương Quảng Phật Hoa Nghiêm, hiện tượng đó xác thực chính là đa nguyên văn hoá mà ngày nay chúng ta nói tới. Số lượng đó rất nhiều, chúng ta không cách gì tưởng tượng, cảnh giới không thể nghĩ bàn, mọi người đều có thể chung sống hoà thuận, đều có thể đối đãi bình đẳng, hơn nữa đều có thể làm đến tôn trọng lẫn nhau, kính yêu lẫn nhau, hợp tác giúp đỡ lẫn nhau, chỉ có xây dựng mà không có phá hoại. Cho nên, chúng ta xem thấy thế giới Hoa Tạng, xem

thấy thế giới Cực Lạc, xem thấy thế giới của chúng thần, đời sống của các ngài hạnh phúc mỹ mãn, thật sự là đời sống tràn đầy “chân thiện mỹ huệ”. Đó là nơi chúng ta hướng về, đã hướng về từ mấy ngàn năm, mấy vạn năm, nhưng ở trên địa cầu này mà vẫn chưa thể thực hiện được. Nguyên nhân là gì? Là chúng ta bất hoà, không thể chung sống hoà thuận với người khác, chúng ta không thể đối đãi bình đẳng với hết thảy chúng sanh, nguyên nhân chính ở chỗ này.

Cho nên ngày nay chúng ta đề xướng giáo dục Phật-đà, đề xướng giáo dục tôn giáo, mục đích của chúng ta chính là hướng về hết thảy thế gian, hết thảy chúng sanh đều có thể chung sống hoà thuận, đối đãi bình đẳng. Muốn đạt được mục đích này thì nhất định phải làm thức tỉnh chánh giác của hết thảy chúng sanh, vậy mới có thể đạt được. Thức tỉnh chánh giác của hết thảy chúng sanh, ngoại trừ giáo dục ra thì không có bất kỳ phương pháp nào có thể đạt được. Cổ thánh tiên hiền Trung Quốc xem trọng giáo dục, xem giáo dục là việc đại sự quan trọng nhất của đời người, trong Học Ký của Lễ Ký đã nói với chúng ta: “Dựng nước quản dân, giáo dục làm đầu.” Phật pháp sau khi truyền đến Trung Quốc đã trở thành chủ đạo của văn hoá Trung Quốc, là một mắt xích không thể tách rời, giáo dục Phật-đà là do để vương đích thân chủ trì, giáo học của nhà Nho giao cho tể tướng chấp hành. Giáo dục thánh hiền thể xuất thế gian ở trên mảnh đất này đồng thời phát dương quang đại, đây là điều may mắn của dân tộc Trung Quốc, có thể tạo ra văn minh Trung Quốc, văn hoá Trung Quốc. Thế nhưng từ nửa sau thời nhà Thanh trở đi, thật bất hạnh là chúng ta đã đánh mất đi lòng tự tin dân tộc, cho nên mới gặp phải tai nạn hơn 200 năm.

Chúng ta đã có những kinh nghiệm thống khổ này, và từ trong kinh nghiệm, giáo huấn tỉnh ngộ trở lại, đồng thời cũng thấy được văn minh khoa học kỹ thuật mang đến ảnh hưởng tiêu cực cho nhân loại, suy đi xét lại thì vẫn là phải dựa vào giáo dục tôn giáo mới có thể cứu vãn thế giới này. Duy chỉ có giáo dục tôn giáo mới có thể tiến hành phổ biến, dạy bảo mọi người biết được chúng ta là cùng chung một thể sanh mạng, sanh mạng là vĩnh hằng. Phạm là tín đồ tôn giáo thì khẳng định có đời quá khứ và có đời sau, đời này thời gian rất ngắn, đời sau thời gian rất dài, cho nên nhất định phải đoạn ác tu thiện, chuyển mê thành ngộ. Nếu chúng ta truy cầu hạnh phúc vĩnh hằng thì phải hối cải, phải sám hối, vun bồi tâm thiện, niệm thiện, hạnh thiện của chính mình. Thiên tai nhân họa trước mắt mặc dù không thể hoàn toàn tránh khỏi nhưng chúng ta khẳng định tai nạn có thể giảm tốc độ, phạm vi của tai nạn có thể giảm nhẹ, có thể mang đến hạnh phúc chân thật

cho chúng sanh sinh sống trên địa cầu này của chúng ta. Hy vọng mọi người chúng ta hết lòng nỗ lực mà làm.

Mời xem tiếp Cẩm Ứng Thiên đoạn thứ 78. Đoạn này có bốn câu :

Phá nhân chi gia, thủ kỳ tài bảo; quyết thủy phóng hỏa, dĩ hại dân cư.

破人家。取其財寶。決水放火。以害民居。

Phá hoại nhà người, chiếm đoạt của cải; xả nước đốt lửa, làm hại dân cư.

Tiêu đề trong khoa phán là “điều ác hiển hoành”, “hiển” nghĩa là rõ ràng, “hoành” nghĩa là hoành hành ngang ngược, ức hiếp người khác. Trong chú giải nói cũng rất hay, nói là “việc làm không chủ ý”, nghĩa là ngẫu nhiên làm những việc phá hoại, tổn người mà không lợi mình, điều này cũng là lỗi lầm. Nếu như là vì cướp đoạt tài sản người khác, khiến cho gia đình đó nhà tan người mất thì tội này vô cùng nặng. Trong chú giải nói rất hay: Hoặc là công khai cậy thế bức hiếp người khác, hoặc là dùng âm mưu quỷ kế, tuy rằng có thể trốn tránh được chế tài của pháp luật nhưng không trốn được trừng phạt của quỷ thần, cũng không tránh khỏi oan oan tương báo. Nạn nước, nạn lửa, đây là vô tình tạo ra nạn nước lửa, những năm gần đây chúng ta thường thấy trong tin tức có rất nhiều khu vực xảy ra nạn lụt, hỏa hoạn, có một số tai họa do thiên nhiên, hoặc do bất cẩn mà gây nên hỏa hoạn, đây cũng là rất bất hạnh rồi. Nếu như có người cố ý xả nước, việc xả nước này giống như việc cố ý phá hoại đê điều của sông Trường Giang hay sông Hoàng Hà; phóng hỏa đốt phá nơi ở của người khác, tội lỗi này phạm phu chúng ta không biết, thế nhưng trong kinh Địa Tạng nói rất tường tận, trong kinh Địa Tạng nói cho chúng ta biết việc phóng hỏa đốt núi rừng là việc tổn đức nghiêm trọng nhất. Bạn thử nghĩ xem những động vật hoang dã sống trong núi rừng đó, những loài côn trùng nhỏ không biết là có bao nhiêu, một ngọn lửa này của bạn đã thiêu chết bao nhiêu sanh mạng rồi. Tội này thật khủng khiếp, so với phát động một cuộc chiến tranh giết chết mấy chục triệu người còn nghiêm trọng hơn. Người thế gian không hiểu, không biết được đạo lý này, chỉ vì lợi ích nhỏ nhoi mà phóng hỏa đốt núi rừng. Người như vậy tuy có thể đạt được chút lợi ích nhỏ trước mắt nhưng sau khi chết thì nhất định đọa ba đường ác. Sau khi thọ hết tội báo ở tam đồ thì vẫn là oan oan tương báo, trong Phật pháp nói nợ mạng phải trả mạng, nợ tiền phải trả tiền, vậy thì đến bao giờ bạn mới có thể trả hết đây?

Chúng ta học Phật, giáo huấn của chư Phật Bồ-tát, cổ thánh tiên hiền về những điều này đã nghe quá nhiều rồi. Thường phải nhớ kỹ, phải thời thời khắc khắc suy nghĩ nhiều, nghĩ thông suốt những đạo lý này, quan sát rõ ràng về sự

thật của nhân duyên quả báo, rồi sau đó dù cho lợi nhuận lớn hơn đi nữa bày ngay trước mặt bạn thì bạn cũng không dám làm những việc này, bạn liền có tâm cảnh giác. Con người sống ở thế gian, chỉ cần bạn quan sát tỉ mỉ một chút thì bạn sẽ thấy đông đảo chúng sanh, điều gặp được của mỗi người không giống nhau, nghiệp báo không như nhau. Có một số người cả đời sống rất hạnh phúc, gia đình sự nghiệp rất mỹ mãn, có một số người thì cả đời đều không như ý, tai nạn triền miên không dứt, cả đời khốn khổ lao đao. Đều là người nhưng tại sao điều gặp được lại không bình đẳng như vậy? Phật Bồ-tát nói với chúng ta, nghiệp mỗi người tạo không như nhau, không bình đẳng không phải là do người khác gây ra. Tuy gặp phải một số người đến chướng ngại, nhưng đó là duyên, không phải nghiệp nhân, đó thuộc về ngoại duyên, nhất định là nghiệp do chính mình tạo ra. Cho nên, Phật nói vì sao con người sanh đến thế gian này vậy? Câu trả lời của Phật chỉ có bốn chữ là “đời người trả nghiệp”. Bạn đến thế gian này làm gì? Là bạn đến chịu quả báo. Trong đời quá khứ bạn tạo nghiệp thiện thì đời này bạn được quả thiện; trong đời quá khứ bạn tạo nghiệp ác thì đời này bạn gặp quả báo ác, con người đến thế gian chính là vì điều này. Thế nhưng con người mê hoặc điên đảo, khi chịu quả báo họ lại tạo nghiệp cho nên nhân quả sẽ không ngừng dứt. Trong cả cuộc đời của chúng ta, khi vẫn chưa giác ngộ triệt để thì nghiệp ác nhiều, nghiệp thiện ít; chỉ có sau khi giác ngộ triệt để rồi thì mới đoạn dứt ác nghiệp, hết lòng nỗ lực tu thiện, phải giác ngộ triệt để, thật sự giác ngộ rồi thì mới có thể chuyển trở lại.

Cả đời gặp phải điều bất hạnh, việc như vậy từ xưa đến nay trong nước và ngoài nước nơi đâu cũng có, chúng ta nhìn thấy nhưng không có cảm xúc, chân thật là tê dại như gỗ đá, ngu si đến cực điểm. Người thông minh, người lợi căn nhìn thấy liền giác ngộ ngay. Tại sao hết thấy chúng sanh có nhiều chủng loại khác nhau, hình dáng khác nhau, cảnh ngộ khác nhau như vậy? Người lợi căn khi vừa quan sát thì họ giác ngộ ngay, họ liền hiểu rõ. Người độn căn, người ngu si họ không hiểu, sau khi người lợi căn thông minh nhìn thấy thì họ liền quay đầu, đặc biệt là khi có cơ duyên thù thắng nghe được giáo huấn của thánh hiền. Thế nào gọi là thánh hiền? Thế nào gọi là thần minh? Thế nào gọi là thượng đế? Thế nào gọi là Phật Bồ-tát? Mặc dù tên gọi không giống nhau nhưng cảnh giới hoàn toàn như nhau. Những người này đối với chân tướng của vũ trụ nhân sinh, sự thật của nhân duyên quả báo đều thông đạt sáng tỏ, quan sát tinh tế, cho nên chúng ta tôn xưng các ngài là thánh hiền. Chúng ta không hiểu rõ nhưng các ngài hiểu rõ, điều mà các ngài nói với chúng ta đều là chân tướng sự thật, người mê hoặc điên

đạo như chúng ta lại lấy tri kiến phàm phu của mình để đo lường kiến giải của bậc thánh hiền. Đối với giáo huấn chân thành, từ bi của các ngài, chúng ta còn phê bình, không thể tiếp nhận, cho rằng các ngài như vậy là lừa người, dùng mọi thủ đoạn chẳng qua là khuyên người hành thiện mà thôi. Chúng ta dùng thái độ này đối với thánh hiền thì đây là tội lỗi rất lớn, người như vậy không có phước báo. Người chân thật có phước báo sâu dày, khi tiếp xúc với giáo huấn của thánh hiền thì tuyệt đối không hoài nghi, hơn nữa có thể sanh khởi tâm tôn kính, y giáo phụng hành.

Hiểu rõ những hạnh ác này rồi, bản thân chúng ta cần hết lòng phản tỉnh, chúng ta có hay không? Đại khái lỗi lớn thì chúng ta không phạm, thế nhưng những việc nhỏ trong đời sống hằng ngày, cố ý hay vô ý chướng ngại người khác, lừa gạt người khác thì khó tránh khỏi! Không những chúng ta lừa gạt người khác, mà còn lừa gạt cha mẹ, lừa gạt sư trưởng, lừa gạt chư Phật Bồ-tát. Thường phạm phải lỗi lầm này mà chúng ta lại mong muốn mỗi ngày chính mình có thể tích lũy công đức, nếu những lỗi nhỏ này không thể phòng tránh, không thể ngăn chặn thì tích lũy công đức của chúng ta chỉ là lời nói sáo rỗng, nhất định không có sự thật. Thế nhưng, người thế gian bất luận xưa nay trong và ngoài nước, đâu có ai mà không mong cầu phước báo? Đâu có ai mà không mong cầu tránh khỏi tai họa? Nhưng thực tế thì phước đức không cầu được, tai họa lại thường xuyên gặp phải. Vậy thì điều này rốt cuộc là nguyên nhân gì? Bởi không chịu nghiêm túc suy nghĩ. Nguyên vọng này có thể nói là không phân biệt chủng tộc, không phân biệt tôn giáo, thậm chí không phân biệt chủng loại, súc sanh cũng có mong cầu này, quỷ thần vẫn có cái mong cầu này. Nếu như muốn tất cả mong cầu đều có thể mãn nguyện mà không nghe theo giáo huấn của thánh hiền thì nhất định không làm được. Thế nên, Phật dạy chúng ta khởi tâm động niệm, hành vi trong đời sống hằng ngày, thời thời đều nghĩ đến lợi ích hết thảy chúng sanh, tuyệt đối không nên làm những việc thất đức phá hoại.

Trong nhà Phật, đặc biệt chúng ta nhìn thấy người xuất gia có những hành trì không như pháp, chúng ta có thể phê bình họ hay không? Nhất định không thể được, họ xấu ác thế nào đi chăng nữa thì trong tương lai chính họ phải chịu quả báo. Chúng ta phê bình họ thì tội lỗi của chúng ta không biết là nặng bao nhiêu. Là nguyên nhân gì? Nói thật ra rất ít người hiểu được. Hình tượng của người xuất gia, hình tượng mặc lên chiếc áo cà-sa này, bạn nghĩ xem đi một vòng ở bên ngoài sẽ có bao nhiêu người nhìn thấy, hạt giống Phật đã được trồng vào trong a-lại-da thức, vừa nhìn thấy thì đây là Phật, ý niệm về Phật đó của họ liền sanh khởi. Tất

cả những việc ác họ làm, chúng ta không bàn tới, hình tượng này của họ sẽ khiến cho rất nhiều chúng sanh trồng thiện căn. Mặc dù họ có hành vi xấu ác, nhưng nếu chúng ta lại đi khắp nơi tuyên truyền về họ, khiến cho đại chúng trong xã hội nhìn thấy tất cả người xuất gia đều không phải là người tốt, họ đều đang ở đó tạo nghiệp hủy báng, tội lỗi này bạn phải tự gánh trách nhiệm. Cho nên, chúng ta thường hay tạo nhân ác này mà chính mình hoàn toàn không biết, chính mình cho là chuyện rất nhỏ mà không nghĩ đến điều này ảnh hưởng rất lớn. Bất luận là thiện hay ác, chúng ta nhất định phải quan sát đến, thể hội đến mặt ảnh hưởng của nó lớn thế nào, ảnh hưởng sâu rộng ra sao, thời gian ảnh hưởng dài bao lâu? Khi bạn vừa nghĩ đến phương diện này thì tự nhiên biết thấu liễm, chúng ta liền biết làm ra ảnh hưởng thiện, còn bất thiện thì nhất định không dám làm.

Đặc biệt là xã hội hiện nay, hoàn cảnh sinh sống của chúng ta hiện nay, báo ứng thiện ác vô cùng nhanh chóng, đặc biệt rõ ràng. Một niệm tâm thiện hạnh thiện thì quả báo thiện lập tức hiện tiền, một niệm tâm ác hạnh ác thì lập tức gặp tai họa ngay, làm sao có thể không cẩn thận, không thận trọng cho được! Đặc biệt phải thận trọng khi ở một mình, tôi thường khuyên các đồng học, chúng ta thân là đệ tử Phật, sống một ngày ở thế gian thì phải làm trọn trách nhiệm một ngày. Trách nhiệm của người đệ tử Phật là gì? Là gia nghiệp Như Lai. Mức độ thấp nhất của gia nghiệp Như Lai là phải răn ác khuyến thiện đối với quảng đại quần chúng trong xã hội, đây là trách nhiệm của chúng ta. Không những chúng ta thường khuyên bảo mọi người mà chính chúng ta phải làm một tấm gương tốt cho người khác xem, hay ít nhất chúng ta phải làm được một tấm gương cả đời không nói lỗi bất kỳ người nào, chúng ta dẫn đầu. Nhìn thấy giữa người với người trong xã hội khi tụ hội lại thì đều là những chuyện đúng sai, hay dở, xã hội ngày nay vì sao lại động loạn, bất an như vậy? Đều là xuất phát từ miệng lưỡi mà ra. Chúng ta nhìn thấy căn bệnh này liền có thể phản tỉnh, liền có thể kiểm điểm quay đầu, sửa đổi lại từ chính bản thân mình, đó chính là khuyến bảo đại chúng xã hội. Sống một ngày thì làm một ngày, ở thế gian này nhất định không sống uổng phí một ngày nào; uổng phí một ngày thì chúng ta tạo tội nghiệp một ngày. Việc tốt có người làm chúng ta hoan hỉ tán thán, lập tức nhường cho họ làm, Lão tử của nhà Đạo từng nói rằng: “việc thành thì thân thoái”, chúng ta phải hiểu rõ đạo lý này, tuyệt đối không kể công.

Hôm qua, chúng tôi nghe cư sĩ Lý nói với chúng tôi về việc tổ chức đêm liên hoan ẩm áp đón năm mới, năm ngoái đã tổ chức một lần rồi, năm nay sẽ mở rộng hơn. Nghe nói lễ tổng kết Phật sự cũng làm rồi, các pháp sư Tiểu thừa cũng

đang làm, tôi nghe được vô cùng hoan hỉ. Tôi nói với cư sĩ Lý, bởi vì mọi người họ nhiệt tâm làm như vậy thì sang năm chúng ta không cần làm nữa, hãy để họ làm, chúng ta thì tùy hỉ, sẽ rất nhẹ nhàng cho chúng ta. Cho nên, chúng ta cần ghi nhớ lời giáo huấn của thánh hiền, “phát động phong khí, không làm thầy người”. Chỉ cần dẫn đầu, phát động phong trào rồi thì chúng ta liền lập tức thoái lui, chúng ta đi làm những việc mà họ không làm, đã có người làm rồi thì chúng ta không làm nữa, việc không có người làm thì chúng ta đi làm, điều này vô cùng có ý nghĩa. Việc gì không có người làm vậy? Việc giảng kinh Hoa Nghiêm không có người làm, chúng ta có thể toàn tâm toàn sức làm việc này, những việc khác đều nhường cho người khác làm, vậy thì tốt, chúng ta tu tùy hỷ công đức.

Phật dạy chúng ta ở thế gian là hết thủy tùy duyên mà không phan duyên, người chân thật phát tâm học Phật, đại sư Chương Gia từng nói rằng cả đời do Phật Bồ-tát sắp xếp, chính mình một chút lo lắng cũng không cần. Cho nên tâm của bạn là thanh tịnh, tâm là định, thường sanh trí tuệ, không sanh phiền não, tuyệt đối không làm những việc tổn người lợi mình, chỉ có hy sinh bản thân, thành tựu người khác, chúng ta làm việc này. Chúng ta đến thế gian này chính là giúp đỡ chúng sanh, chính là lợi ích xã hội, quyết không cầu tự tư tự lợi, đây là giáo huấn của Phật Bồ-tát và cổ thánh tiên hiền cho chúng ta. Thế nên, đủ loại hạnh ác mà trong Cẩm Ứng Thiên nói đến, chúng ta phải ghi nhớ, tuyệt đối không thể vi phạm. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.